ደብረ ታቦር

ከኪዳነማርያም ተስፋዬ

በጠላት ዲያብሎስ የተንኮል ምክር ተታሎ በሲዖል የተጣለውን ከጸጋ የተራቆተውን የሰውን ልጅ ወደ ክብሩ ሊመልሰው በጎ ፈቃዱ የሆነው የብርሃናት ፈጣሪ ልዑል እግዚአብሔር ለቤዛ ዓለም የመጣበትን የማዳን ሥራ ከመላእክትና ከሰው ልጆች ግምት በላይ በሆነ ሁኔታ በፅንሰቱ ጀምሮ በስቅለቱ ትንሣኤውና ዕርገቱ ከፍጻሜ እንዳደረሰው ቅዱሳት መጻሕፍት በጉልህ ያስነብቡናል ።

የክብር ባለቤት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ማስተማር ከጀመረ በኋላ በደብረ ታቦር እጅግ አስደናቂ ሥራ ሠርቷል ። ዕለቱ ነሐሴ ፲፫ ቀን ነበር ወደር የማይገኝለትን መለኮታዊ ምሥጢር ለማየት የታደሉ ሦስቱን ደቀመዛሙርት ቅዱስ ጴጥሮስ ፣ ቅዱስ ዮሐንስ ፣ ቅዱስ ያዕቆብን ይዟቸው ወደ ተራራው ወጣ ። ወዲያውኑ ደቀ መዛሙርቱ እያዩት የመድኃኒታችን ፊት ተለወጠ ቅዱስ ጴጥሮስም ጌታን በዚህ መሆን ለእኛ መልካም ነው ብትወድስ በዚህ ሦስት ዳስ አንዱን ለአንተ አንዱንም ለሙሴ አንዱንም ለኤልያስ እንሠራለን አለ ፤ እርሱም ገና ሲናገር ብሩህ ደመና ጋረዳቸው ሁኔታው በጣም አስገራሚና አስደንጋጭ ስሜትን የሚፈጥር ስለነበረ ሦስቱም በያሉበት ወደቁ ። እንዲያውም በመለኮታዊ ኃይል ተጠብቀው እንጂ ሁሉም እንደሰም ይቀልጡ ነበር ። ለመዓት ሳይሆን ለምሕረት የተገለጸው አምላክ ወዳጆቹን አጸናቸው አድርባቸው ከነበረውም ታላቅ የፍርሃት ስሜትም አረጋጋቸው ። ምሕረትና ሕይወትን ሰጪ በመሆኑ በእጆቹም ዳሰሳቸውና ሕይወትን ዘራባቸው አትንተው ቢመለከቱም ከ መ ድ ኃ ኒ ታ ች ን በስተቀር ማንንም አላዩም ። (ማቴ. ፲፯ ÷ ፩-፰)

ከተራራው በወረዱም ጊዜ ጌታ ኢየሱስ የሰው ልጅ ከሙታን እስኪነሳ ድረስ ያያችሁትን ለማንም አትናገሩ ብሎ አዘዛቸው ። መድኃኒታችን በደብረ ታቦር ብርሃነ መለኮቱን ከመግለጹ በፊት በፊሊጶስ ቂሣርያ ስለማንነቱ አቅርቦት የነበረው ጥያቄ ትዝ ይለናል ። " ሰዎች የሰውን ልጅ ማን እንደሆነ ይሉታል ብሎ ጠየቀ እነርሱም አንዳንዱ መጥምቁ ዮሐንስ ፤ ሌሎችም ኤልያስ ፤ ሌሎችም ኤርምያስ ወይም ከነቢያት አንዱ ነው ይላሉ አሉት እርሱም እናንተስ እኔን ማን እንደሆንሁ ትላላችሁ አላቸው ስምዖን ጴጥሮስም መልሶ አንተ ክርስቶስ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ነህ አለ ። ጌታችንም መልሶ እንዲህ አለው የዮና ልጅ ስምዖን ሆይ በሰማያት ያለው አባቴ እንጂ ሥጋና ደም ይህን አልገለጠልህምና ብፁዕ ነህ እኔም እልሃለሁ አንተ ጴጥሮስ ነህ በዚህችም ዓለት ላይ ቤተክርስቲያኔን እሠራለሁ ፤ የገሃነም ደጆችም ሊከፍቷት አይችሏትም የመንግሥተ ሰማያትንም መክፈቻዎች እሰጥሃለሁ በምድርም የምታስረው ሁሉ በሰማያት የታሰረ ይሆናል ፤ በምድርም የምትፈታው ሁሉ በሰማያት የተፈታ ይሆናል ። ያንጊዜም እርሱ ክ ር ስ ቶ ስ እንደሆነ ለማንም እንዳይነግሩ ደቀመዛሙርቱን አዘዛቸው ። " (ማቴ.፲፮÷፲፫-፳)

መድኃኒታችን ሰዎች ማን ይሉኛል የሚለውን መጠይቅ ለደቀመዛሙርት የጠየቀው ዕለቱ ነሐሴ ፯ ቀን እንደነበረ ሊቃውንተ ቤተክርስቲያን ይናገራሉ በደብረ ታቦር ብርሃነ መለኮቱን የገለጸው ከስድስት ቀናት በኋላ መሆኑንም ወንጌላዊያን ገልጸዋል ። ዋናው ቁምነገር የቅዱስ ጴጥሮስ ምስክርነት እግዚአብሔር በደመና ሆኖ ተቀዳሚ ተከታይ ስለሌለው የባሕርይ ልጁ ስለ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት ከተናገረው ኃይለ ቃል ጋር አንድ መሆኑን እንረዳለን ።

በእርግጥም መድኃኒታችን እንደተናገረው ስለተዋሕዶ ሃይማኖት ምሥጢር ማወቅ የሚቻለው በሥጋዊ ደማዊ መምህር ሳይሆን በእግዚአብሔር ገላጭነት ነው ክርስቶስ የትስብእት ወይም የመለኮት ሥም ብቻ አይደለም ከሁለት አካል አንድ አካል ከሁለት ባሕርይ አንድ ባሕርይ ሲሆን የወላለት የተዋሕዶ ሥም ነው ። ስለዚህ ነበር ቅዱስ ጴጥሮስ በአጭር ቃል በጠባብ ደረት በሥጋ የተገለጸውን አምላክ አንተ ክርስቶስ ብሎ አዋሕዶ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ በማለት ምስክርነት የሰጠው ።

መ ድ ኃ ኒ ታ ች ን ን ዛሬም ከባሕርይ አባቱ ከአብ ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ አሳንሰው ነቢይ ወይም ፍጡር ሊሉት የሚቃጡ ወገኖች ብዙዎች ናቸው ። ቅድስት ቤተክርስቲያናችን ግን ሊቀ ሐዋርያት ቅዱስ ጴጥሮስን አብነት አድርጋ አብ ልዋጤና አማራጭ በሌለው የማያሻማ ቃል " ዝንቱ ውእቱ ወልድየ ዘአፈቅር " ብሎ አብ ስለ ልጁ የመሰከረውን ኃይለ ቃል መሠረት አድርጋ ክርስቶስን ወልደ እግዚአብሔር አብን በመልክ የሚመስለው በባሕርይ የሚተካከለው የአብና የመንፈስ ቅዱስ ቃላቸው በማለት የአምላኳንና የፈጣሪዋን የኢየሱስ ክርስቶስን ክብሩን ትመሰክራለች ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅድመ ዓለም ከአብ ያለ እናት የተወለደውን አንድ ልደት ከ5 ሺህ 5 መቶ ዘመን በኋላ ከእመቤታችን ያለ አባት የተወለደውን ሁለተኛ ልደት ጥልቅ ረቂቅ ምስጢር ቤተ ክርስቲያናችን ዘወትር በአድናቆት ስታከብረው ትኖራለች ።

አንዳንድ ክፍሎች ጌታ የመጣበትን የማዳን ሥራ ባለመረዳት አማላጃችን ክርስቶስ ነው ይላሉ ። መድኃኒታችን እንደ አብና መንፈስ ቅዱስ የቅድስት እናቱ የእመቤታችንን ፤ የመላእክትን ፤ የነቢያትን ፤ የሐዋርያትን ፤ የጻድቃንና የሰማዕታትን ምልጃ ተቀብሎ ምህረት የሚሰጥ ተማላጅ እንጂ አማላጅ አለመሆኑን እንረዳ ። በየጊዜያቱ አጋንንት በመናፍቃን አድረው በሚያመነጩት ክህደትም እንዳንወድ በትድሚያም ቅድስት

www.ethiopianorthodox.org

ቤተክርስቲያናችን የምታስተምረውን እንወቅ እንጠንቀቅ ።

ደብረ ታቦርን ስንዘክር ምሥጢረ ትንሣኤ ሙታን ትዝ ይለናል ። በእትሕተ ርዕስ የተገለጸው ስለኛ ብሎ ከዙፋኑ የወረደው በበረት የተወለደው ወደር የማይገኝለት ትህትናውን በቃልና በግብር የገለጸው መድኃኒታችን ብርሃን መለኮቱን በገለጸበት በዚች ዕለት ነፍሳቸው ከሥጋቸው ተለይቶ በገነት ከሚገኙ ቅዱሳን መካከል ሊቀ ነቢያት ሙሴም በደብረ ታቦር ታይቷል ።

የ ሙ ሴ መ ገ ለ ጥ የሚያስተላልፈው ታላቅ ረቂቅና ጥልቅ መልእክት አለው። እግዚአብሔር የለመኑትን አይነሳም የነገሩትን አይረሳም የሚለው ምሳሌ በእርግጥ እውነት መሆኑን እንረዳለን ። ሙሴ ከባለሟልነቱ የተነሳ ፈትህን አሳየኝ በማለት ፈጣሪውን ከብዙ መቶ ዓመታት በፊት ጠይቆ ነበር ። ማንም የኔን ፊት ማየት አይችልም ነገር ግን ጀርባዬን ትመለከታለህ ብሎት ነበር ። (ዘፀ.፴፫ ÷ ፲፯ - ፳)

ማነው የኔን ፈጣሪ ሙሴ ነው የሚለው ሲል ሊቀ ነቢያት ሙሴም በመገለጥ ምስክርነቱን ፈጸመ ። በአፀደ ሥጋ መልካም ሥራ የሠሩ የእግዚአብሔር ባሪያዎች ፈርሰውና በስብሰው አይቀሩም እንደ ቅዱሳን መላእክት ብርሃን ለብሰውና ተጎናጽፈው በተድላ ገነት መንግሥተ ሰማያት የመኖር ተስፋ አላቸው ። እንግዲህ ምሥጢረ ትንሣኤ ሙታንን ዘወትር ልንዘክር እንደሚገባን እናስተውል ።

ኤልያስም ከብሔረ ሕያዋን ተገልጧል ፤ እንግዲህ ክርስቶስ ኤልያስ ወይም ሙሴ አይደለም የነቢያት ፈጣሪ የሥነፍጥረት ገዢ መሆኑን እንርሳ ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ አሐዜ ዓለማት ፣ አምላክ አማልክት ፣ ንጉሠ ነገሥት መሆኑን እንመን ። ከዚህ ውጪ ግን ክርስቶስን ከአብ የሚያንስ ነቢይ ፣ ፍጡር ሁለት ባሕርይ የሚል ቢኖር በፍጹማን ሐዋርያት ቃል የተወገዘ ነው ። በክርስቶስ ትምህርት ለሚኖር አብና ወልድ አሉት ማንም ወደ እናንተ ቢመጣ ይህንም ትምህርት ባያመጣ በቤታችሁ አትቀበሉት ሰላምም አትበሉት ሰላም የሚለው ሰው በክፉ ሥራው ይካፈላልና ። (፪ኛ ዮሐ. ፩ ÷ ፱ - ፲፩ ፤)

መ ድ ኃ ኒ ታ ች ን ብርሃነ መለኮቱን የገለጸባት ታቦር ዕድለኛ ነች ደስ ይላት ዘንድ ይገባል ተራሮቹ ሁሉ ተመርጣለችና በተራራዋ ደስታ ለመኖሩ ምልክቱ የቅዱስ ጴጥሮስ ንግግር በቂ ማስረጃ ነበር ።

" ጌታ ሆይ በዚህ መሆን ለእኛ መልካም ነው ፤ ብትወድስ አንዱን ለአንተ አንዱንም ለሙሴ አንዱንም ለኤልያስ እንሠራለን " ይላል ። ምንም እንኳን ለጊዜው በተፈጸመው ድንገተኛ ድርጊት ደቀ መዛሙርት የፍርሃት ስሜት ቢይዛቸውም ያዩት ምሥጢር ደስ አሰኝቷቸው እንደነበረ ጥርጥር የለውም ። ከእግዚአብሔር ጋር መኖር ደስታን ይሰጣልና ።

ደብረ ታቦር የቅድስት ቤተክርስቲያን ምሳሌ ናት ። ደብረ ታቦር የደስታ ምንጭ የሆነችው በራሷ አይደለም ጌታ በእርሷ ስለነበረ ነው ። በእርሷ ተአምራት ስለፈጸመ ነበር። በቅድስት ቤተክርስቲያን መድኃኒታችን አለ ልጅነት ይሰጥባታል ሥጋውና ደሙ ይፈተትባታል ፤ ቅዱሳን መላእክት ይገኙባታል በውስጧ ፍጹም ሕይወት ፣ በረከት ደስታ ዕርካታ ይገኝባታል ። ለዘላለም በውስጧ እንኖር ዘንድ እንጸልይ ።

" ወደ እግዚአብሔር ቤት እንሂድ ባሉኝ ጊዜ ደስ አለኝ " (መዝ. ፻፳፩ (፻፳፪) ÷ ፩) ይላል ።

" እግዚአብሔር አንዲት ነገር ለመንሁት እርስዋንም እሻለሁ በሕይወት ዘመኔ ሁሉ በእግዚአብሔር ቤት እኖር ዘንድ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘውንም አይ ዘንድ ፤ መቅደሱንም እመለከት ዘንድ ። " (መዝ. ፳፮ (፳፯) ÷ ፬) በቤተ እግዚአብሔር መኖር በወርቅና በብር በተንቆጠቆጡ ቤቶች ከመኖር ይልቅ እንደሚሻል እጅግም የሚበልጥ መሆኑን ከነቢዩ ኃይለ ቃል እንረዳለን ። የሁላችንም ስሜትና ሃሳብ እንደ ክቡር ዳዊት ሊሆን ይገባል።

ከቅዱሳን ሐዋርያት ተያይዞ በመጣው ሥርዓትና እንደ ቅድስት ቤተክርስቲያናችን የበዓላት አከባበር ውሳኔ መሠረት ከዘጠኙ አበይት በዓላት አንዱ ነው ። ምዕመናን የደብረ ታቦርን በዓል በደመቀ ሁኔታ እንደሚያከብሩ የታወቀ ነው ። በተለይ ልጆች ይህንን በዓል በታላቅ ጉጉት ይጠብቁታል ። ጅራፋቸውን ለመግመድና በዚያ ለመጫዎት ጭራሮ ሰብስበው ችቧቸውን ለመደመር ይወስዳሉ ፤ የዜማና የቅሎ ተማሪዎችም በፈጣሪያቸው ሥም ለምነው ዳቦ ጋግረውና ጠላ ጠምቀው የፍቅር ግብዣ ያደርጋሉ ። ለሐዋርያት ምሥጢረ መለኮቱን የገለጸ አምላክ ትምህርታቸውን ይገልጽላቸው ዘንድ ይማጸናሉ ።

አከባበሩ እንደ ባህሉ ቢለያይም በአብዛኛው ምዕመናንም ሙልሙል ጋግረው ጸበል ጸዲቅ አድርገው ለድሆች ምጽዋት ይሰጣሉ ከጎረቤት ጋር በመሆን በደስታ በዓሉን ይዘክራሉ ።

ይህ ሁሉ ድርጊት መልካም ነው በደብረ ታቦር ዋዜማ ዕለት የሚደረገው የጎልማሶችን ልጆች ጨዋታ ምዕመናንን ለንስሐና ሥጋወደሙ የሚጋብዝ የጌታ አምላክነት የሚመሰክርበት ቢሆን የበለጠ በዓሉ ተገቢውን ትርጉም ያገኛል። እንደየቤቱ አቅም የሚዘጋጀውን ምግብም የዕለት ጉርስ የዓመት ልብስ ለሌላቸው ድሆች ጋር በማካፈል በዓሉን ለማክበር እንዘጋጅ ።

ጌታ ብርሃነ መለኮቱን ገልጦ ወዳጆቹን ባስደሰተበት ቀን እስኪ ሁላችንም ድሆችን የምናነጋግርበት ፣ የምናስብበት ዕለት ይሆን ዘንድ እናስብ ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።

ማዕዝ ጉባዔ ቃና

ተክሌ ዘዋሸራ

ደመና ዘታቦር ሰዐሎ ለዘነመ ቃለ
ሙሴ እምድር እንበለ ጊዜሁ በቀለ ።

ትርጉም

ደመና በደብረ ታቦር ቃሉን ሲያዘንብ
ሙሴ ከምድር ያለ ጊዜው በቀለ ።

ምስጢር

ደመና ሲዝናብ ባዶ ዝናብ ሲያዘንብ
ያለመቀቀ የሚበቅል ዙቃያ ስለ ።
እንዲሁም በደብረ ታቦር
«ይህ የባሕርይ ልጄ ነው» የሚል
የአብ ቃሉን ሲያሰማ ሙቶ ከተቀበረ
ብዙ ዘመን የሆነው ሙሴ በአካለ
ነፍስ ወደ ደብረታቦር መጣ ።

www.ethiopianorthodox.org